

בי"ס מקיף אלבטוף / מחמוד חוסין

בחינה בהבנה והבעה

סמל שאלון : 014203

הוראות לנבחן

- משך הבחינה : 50 דקות
- חומר עזר מותר בשימוש : אין

מבנה השאלון ומפתח הערכה :

- פרק ראשון : **הבנת הנקרא** 40 נקודות
- פרק שני : **הבעה בכתב** 10 נקודות
- סה"כ : 50 נקודות

בהצלחה !

קרא את הקטע הבא וענה על השאלות שלאחריו

המחזור - פתרון או מקור לצרות?

ישראל מייצרת כשני מיליון טונות אשפה בשנה. מחיר איסוף הפסולת, פינויה, שִׁרְפָתָהּ או הטמנתה (طمرها) באדמה הוא גבוה. נוסף על כך, חלק מחומרי הפסולת הנטמנים באדמה הם חומרים רעילים, וחלחולם (تغلغلها) לאדמה עלול לגרום לזיהום מי השתייה ולפגיעה באוצרות טבע.

אחד הפתרונות המוצעים להקטנת כמות האשפה ונזקיה הוא מחזור. המחזור הוא תהליך אשר בו מפרקים את הפסולת ומחזירים אותה למצב של חומר גלם (مواد خام). בעקבות התהליך הזה אפשר להשתמש בחומר הגלם כדי לייצר מחדש מוצרים שונים. התהליך הזה חוסך את עלות הטיפול באשפה, מונע פגיעה בסביבה ואף מקטין את כמות חומרי הגלם הנחוצים לתהליכי ייצור חדשים.

מסיבה זו נחשב המחזור למעין "מטה קסמים" (عصا سحرية) ול"תרופת פלא", אשר רבים מאמינים כי "יביא תרופה לכל מחלה": אשפת פלסטיק תמוחזר ותהפוך לרהיטים סלוניים, פחיות אלומיניום ימולאו שוב, ונייר עיתון ישן יהפוך למחברות חדשות ולאריזות ביצים.

המחזור נראה, לכאורה, פתרון מבריק החוסך בהוצאות. אבל ידוע, למשל, כי בתהליך המחזור של נייר עיתון יש למחוק את הדיו כדי שהנייר ישוב להיות לבן. בתהליך הזה נפלטים גזים רעילים, המזיקים לבני אדם ולסביבה. אז האם המחזור הוא באמת אמצעי לפתרון בעיות הסביבה בארץ? התשובה לכך היא שהטיפול בבעיות הסביבה צריך להתרכז במניעת הצטברות של פסולת ולא רק במחזור. על הממשלה לדאוג למזעור כמות הזבל שאותה צריך למחזר או להטמין באדמה. אבקות כביסה, נוזלי ניקוי, סבונים ומוצרי קוסמטיקה – כל אלה מגיעים ארוזים במיכלי פלסטיק ובאריזות מהודרות. יש לחייב יצרנים להפחית במספר האריזות או להשתמש באריזות רב-פעמיות המאפשרות מילוי חוזר. כך תופחת כמות הזבל ואף תרד עלות הייצור.

ולא זו בלבד, לאחרונה מספרים לנו על הנזק הנגרם בגלל השלכת סוללות לפח. הסוללות מכילות חומרים מסוכנים. לכן כיום מבקשים מכל אחד מאתנו לרכז את הסוללות המשומשות במכלים מיוחדים. האם לא כדאי להשקיע כספים בפיתוח סוללות בלתי מזיקות לסביבה במקום להשקיע כספים באיסוף הסוללות במכלים מיוחדים?

יש להציג את כל המידע בנושא המחזור לציבור, ולקוות שגם הוא יהיה נבון מספיק כדי ללחוץ על היצרנים לשנות את דרכם.

פרק ראשון: הבנת הנקרא (40 נקודות)

שאלה 1: השלם את המשפטים על פי הקטע. (5*2=10 נקודות)

א. מחזור הוא :

ב. כדי לצמצם את הנזק הנגרם מסוללות, כדאי ל

שאלה 2: (5*2=10 נקודות)

א. מהם היתרונות של המחזור ?

ב. מהי הטענה המרכזית המוצגת בפסקה ד' ?

שאלה 3: הקף את התשובה הנכונה בעיגול. (4 נקודות)

בפסקה ו', המחבר מציע :

- להשתמש בסוללות חד פעמיות
- לטמון את הסוללות באדמה.
- לפתח סוללות ידיות לסביבה.

שאלה 4 : (4*2=8 נקודות)

א. מהו הקשר הלוגי בין שתי הפסקות החמישית והשישית. _____

ב. "אבל ידוע, למשל, כי בתהליך המחזור של נייר עיתון יש למחוק את הדיו כדי שהנייר ישוב להיות לבן." _____

במה ניתן להחליף את מילת הקישור אבל. _____

